

ชื่อเรื่อง	การบริหารจัดการน้ำชลประทานโดยเกษตรกรมีส่วนร่วม กรณีศึกษา: ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3 โครงการส่งน้ำและ บำรุงรักษาห้วยหลวง อำเภอกุฉินชัย จังหวัดอุดรธานี
ชื่อผู้เขียน	นายพันธ์ศักดิ์ ลัญญกร
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฎิภาณ สุทธิกุลบุตร

บทคัดย่อ

การบริหารจัดการน้ำชลประทานโดยเกษตรกรมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน และจัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำชลประทานโดยเกษตรกรมีส่วนร่วม

พบว่ากลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการมีส่วนร่วมตั้งแต่ ก่อนการส่งน้ำ ระหว่างการส่งน้ำ และหลังการส่งน้ำ ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง อย่างไรก็ดี การจัดการส่งน้ำการมีส่วนร่วมระดับมาก ส่วนการบำรุงรักษามีส่วนร่วมระดับปานกลาง และมีส่วนร่วมระดับน้อย ในการตรวจสอบ ติดตามในการบำรุงรักษาของระบบชลประทาน และงานจ้างเหมาบำรุงรักษาของกรมชลประทานที่ดำเนินการโดยกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน การจัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำชลประทานโดยเกษตรกรมีส่วนร่วม กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานได้ร่วมกันทำปฏิทินการปลูกพืชทั้งฤดูฝนและฤดูแล้ง โดยกำหนดพื้นที่เพาะปลูกตามศักยภาพของน้ำต้นทุน เป็นกระบวนการในการบริหารจัดการของฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา /องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน / คณะกรรมการจัดการชลประทาน

นอกจากนี้พบว่า เพศ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ขนาดพื้นที่การถือครอง การเป็นเจ้าของพื้นที่ถือครอง ที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน ส่วนตัวแปรด้าน รายได้ ความเพียงพอของการได้รับน้ำเพื่อการเกษตร อุปสรรคในการได้รับน้ำเพื่อการเกษตร การได้รับข้อมูลข่าวสาร และหน้าที่ในการส่งน้ำและบำรุงรักษาควรเป็นของใคร มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

Title	Irrigation Water Management by Farmer Participatory: A Case Study of Huai Luang Operation and Maintenance Branch III, Kudjub District, Udonhanti Province
Author	Mr. Phansak Lunjakorn
Degree of	Master of Science in Geosocial Based Sustainable Development
Advisory Committee Chairperson	Assistance Professor Dr. Pathipan Sutigoolabud

ABSTRACT

The Water Management by Farmer Participatory aims to study the knowledge, understanding, level of water user participation, and plans of water management by Farmer Participatory.

Results of the study showed that the irrigation water users understood procedures of participatory activity from pre, during and post usage. It was found that the irrigation water users had a moderate level of participation, high level of water management, but low level of maintenance management.

The monitoring and evaluation of irrigation system and maintenance contract services were done by irrigation water users. They also planned cropping calendar both in the rainy and dry seasons. The group allocated cultivation areas based on potential of the water source. These were the procedures of water operation and maintenance, irrigation water users, and the irrigation management committee.

In addition, the study also found that gender, marital status, education attainment, and size of land ownership had no effect on the level of water user participation. However, income, adequate water usage, barriers of water usage, information shared and those responsible for operation and maintenance task had an effect on the level of irrigation water management by farmer participatory with a statistical significance level at 0.05.